

Primov algoritam

Stefani Duvnjak

27. studenoga 2023.

Problem - Minimalno razapinjuće stablo

Definicija

Neka je $G = (V, E)$ povezan, neusmjeren graf, gdje V predstavlja skup čvorova (vrhova), a E skup bridova (grana).

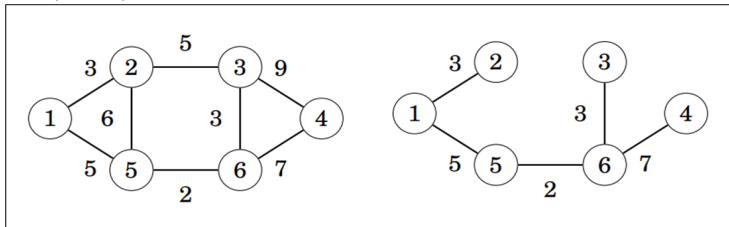
Svaki brid $e \in E$, $e = (u, v)$, ima nenegativnu težinu (duljinu) $w(u, v)$.

- CILJ: pronaći podskup $T \subseteq E$ koji povezuje sve vrhove skupa V samo bridovima iz T uz najmanju težinu $w(T)$

$$\rightarrow w(T) = \sum w(u, v)$$

minimalna.

- Podgraf (V, T) grafa G je **minimalno razapinjuće stablo** grafa G .

Pohlepni algoritmi i minimalno razapinjuće stablo

- rješenje problema koristeći pohlepne algoritme
  - ▶ Kruskalov algoritam
  - ▶ Primov algoritam
- pojmovi
  - ▶ skup C - svi raspoloživi kandidati $\rightarrow C = E$
  - ▶ skup S - rješenje $\rightarrow$ skup bridova koji povezuju sve vrhove
  - ▶ S dopustiv ako ne sadrži ciklus
  - ▶ funkcija cilja - zbroj bridova koji minimiziramo
  - ▶ funkcija izbora

```
1   S = prazan_skup
2   while ( S ne tvori razapinjuće stablo za G )
3       nađi brid e koji je dopustiv
4       dodaj e u S
5   return S
```

Pohlepni algoritmi i minimalno razapinjuće stablo

Definicija

Skup bridova je **obećavajući** ako se može dopuniti do optimalnog rješenja. Ako je G povezan, prazan skup je obećavajući.

Brid e **dira** skup vrhova W ako je točno jedan kraj brida u tom skupu.

Lema

Neka je $G = (V, E)$ povezan, neusmjeren graf sa zadanim težinama bridova. Neka je $W \subset V$ pravi podskup skupa vrhova V . Neka je $T \subseteq E$ obećavajući skup bridova, takav da niti jedan brid iz T ne dira W . Neka je e najkraći brid koji dira W (ili bilo koji takav, ako ih je više). Tada je i skup $T \cup \{e\}$ obećavajući.

Primov algoritam

- funkcija izbora - u svakom koraku za trenutni graf (W, T) , bira najkraći brid $e = (u, v)$ takav da je $u \in V \setminus W$ i $v \in W$.

Teorem

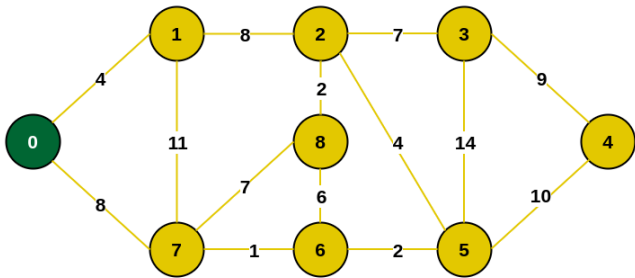
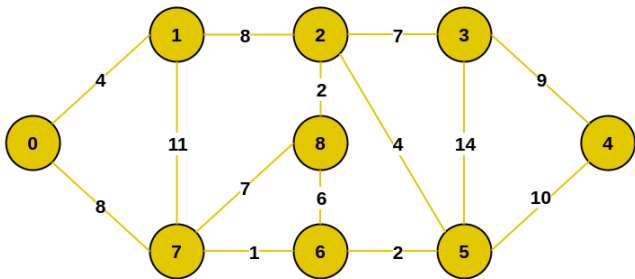
Primov algoritam radi ispravno, tj. za povezan neusmjeren graf G , vraća minimalno razapinjuće stablo T .

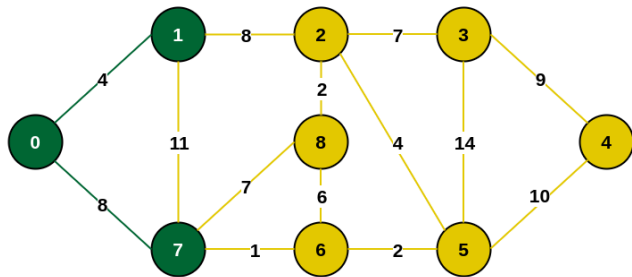
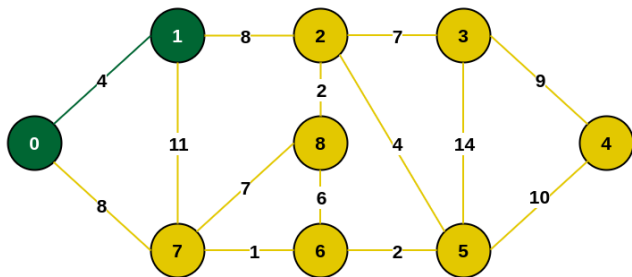
Dokaz:

Slijedi direktno iz Leme, indukcijom po broju vrhova u skupu W .

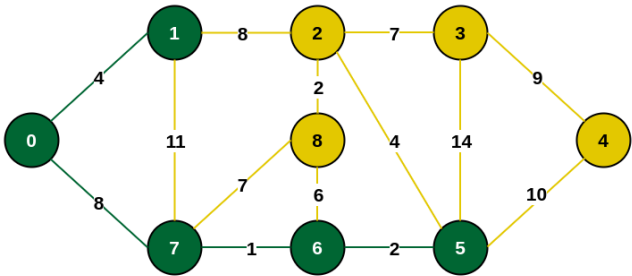
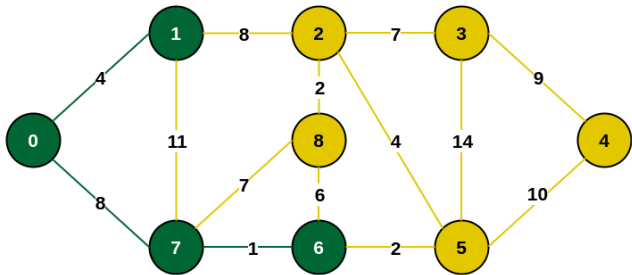
Pseudokod za Primov algoritam

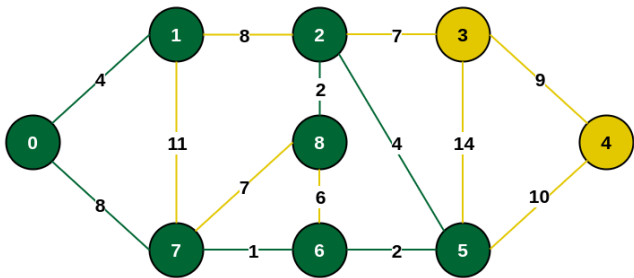
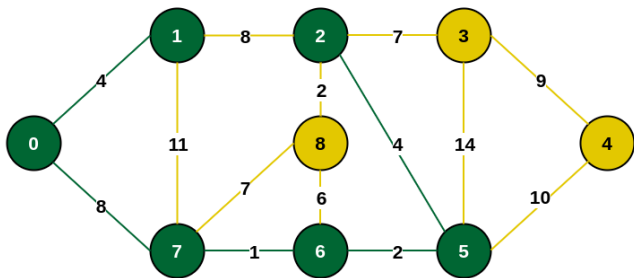
```
procedure Prim(  
     $G = (V, E)$  : graf;  
     $w : E \rightarrow \mathbb{R}_0^+$  : funkcija za težinu;  
    var  $T$  : skup bridova );  
begin  
    { Inicijalizacija }  
     $T \leftarrow \emptyset$ ; { sadržavat će bridove minimalno razapinjućeg stabla }  
     $W \leftarrow$  bilo koji vrh iz  $V$ ;  
    while  $W \neq V$  do  
        begin  
            nađi  $(u, v)$  najmanje duljine  $w(u, v)$ , takav da je  $u \in V \setminus W$  i  
 $v \in W$ ;  
             $T \leftarrow T \cup \{(u, v)\}$ ;  
             $W \leftarrow W \cup \{u\}$ ;  
        end;  
    end; {Prim}
```

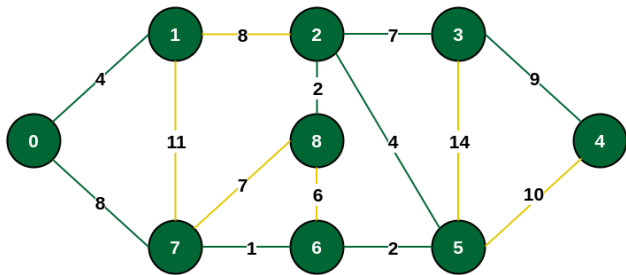
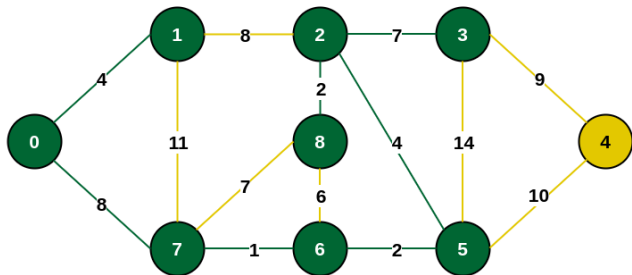

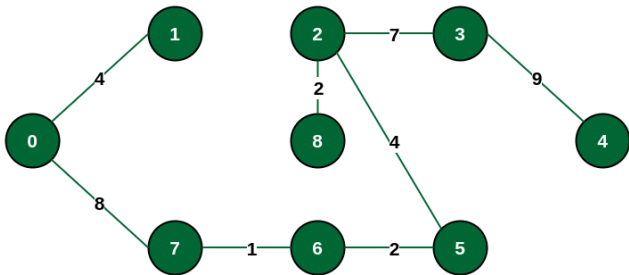
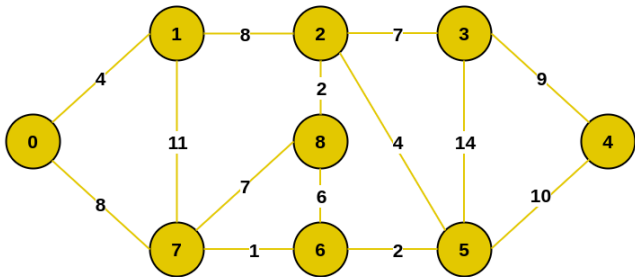

Implementacija

- koristeći pretraživanja i matricu susjedstva
- koristeći hrpu i matricu susjedstva
- koristeći fibonacijevu hrpu i matricu susjedstva

Implementacija koristeći pretraživanja i matricu susjedstva

$$L(u, v) = \begin{cases} w(u, v) & \text{,ako je } (u, v) \in E \\ \infty & \text{,inače} \end{cases}$$

begin

```
{ Inicijalizacija  $W := [1]$ ,  $T = []$ . }  
 $T := \emptyset$ ; {  $T$  akumulira bridove MST. }  
for  $j := 2$  to  $n$  do { samo vrh 1 je u skupu  $W$ . }  
  begin  
     $mindist[j] := L[j, 1]$  ;  
     $nearest[j] := 1$  ;  
  end ; { for  $j$  }
```

Implementacija koristeći pretraživanja i matricu susjedstva

```
{ Pohlepna petlja. }
for  $i := 1$  to  $n - 1$  do {  $T$  sadrži  $n - 1$  bridova. }
  begin
     $min := \infty$  ;
    for  $j := 2$  to  $n$  do
      if ( $mindist[j] \geq 0$ ) and ( $mindist[j] < min$ ) then
        begin
           $min := mindist[j]$  ;
           $k := j$  ;
        end ; { if, for  $j$  }

      {  $k$  je definiran ako i samo ako je  $G$  povezan, inače ne! }
       $T := T \cup \{ \{k, nearest[k]\} \}$  ;
       $mindist[k] := -1$  ; { dodaj vrh  $k$  skupu  $W$ . }

      { Popravi polja  $nearest$ ,  $mindist$  za novi  $k$  u skupu  $W$ . }
      if  $i < n - 1$  then
        for  $j := 2$  to  $n$  do
          if  $L[k, j] < mindist[j]$  then {  $j \notin W$  }
            begin
               $mindist[j] := L[k, j]$  ;
               $nearest[j] := k$  ;
            end ; { if, for  $j$ , if }
        end ; { for  $i$  — pohlepna petlja }
```

Vremenska složenost

- Pretpostavka da imamo graf G s n vrhova
- Vanjska (pohlepna) petlja se ponavlja $n - 1$ puta $\rightarrow T(n) \in O(n)$
- U toj petlji imamo još dvije for petlje koje se ponavljaju $n - 2$ puta $\rightarrow T(n) = 2(n - 2) \rightarrow T(n) \in O(n)$

$$T(n) \in O(n^2)$$

- Ovisi o broju bridova, vrijedi

$$n - 1 \leq |E| \leq \frac{n(n - 1)}{2}$$

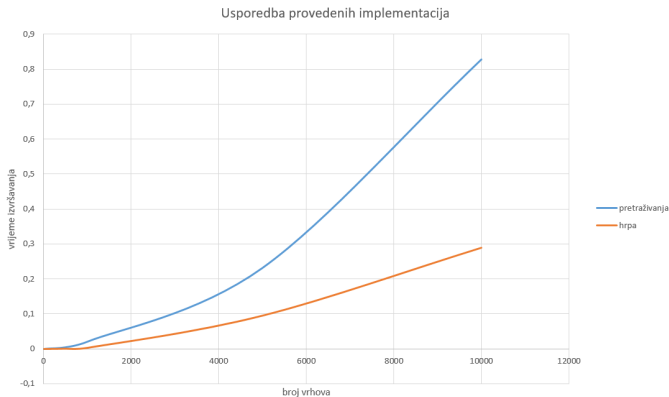
Vremenska složenost

- Pretpotavka da imamo graf G s n vrhova
- U minimalnu hrpu spremamo sve vrhove koji diraju W s najmanjom težinom brida
- while petlja ponavlja se n puta i za svaki prolasku uzimamo korijen hrpe koju "prepravljamo" (EXTRACT-MIN) sa složenosti $O(\log_2 n) \rightarrow T(n) \in O(n \cdot \log_2 n)$
- u svakom prolasku while petlje "prepravljamo" težine bridova u hrpi (DECREASE-KEY) $\rightarrow T(n) \in O(|E| \cdot \log_2 n)$
- $|E| \geq n \rightarrow T(n) \in O(|E| \cdot \log_2 n)$

```
PRIM( $G, w, r$ )
1   $Q = \emptyset$ 
2  for each  $u \in G.V$ 
3       $u.key = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
5      INSERT( $Q, u$ )
6  DECREASE-KEY( $Q, r, 0$ )    //  $r.key = 0$ 
7  while  $Q \neq \emptyset$ 
8       $u = \text{EXTRACT-MIN}(Q)$ 
9      for each  $v \in G.Adj[u]$ 
10         if  $v \in Q$  and  $w(u, v) < v.key$ 
11              $v.\pi = u$ 
12             DECREASE-KEY( $Q, v, w(u, v)$ )
```

Empirijska analiza

- Programski kod napisan u C-u
- Nasumični broj bridova u grafu za 10, 100, 500, 1000, 5000 i 10000 vrhova
- Svaki test izvršen 5 puta
- Vrijeme u sekundama

Literatura

- Cormen, T.H., Leiserson C. E., Rivest, R. L., Stein, C. Introduction to algorithms 4th edition. Str. 585.-591, 594.-598.
- Saša Singer, Složenost algoritama. Str. 31. - 43.

Hvala na pažnji